

Vig István

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárg

496:725.85

Szaladgál-e majd ARNYÉK A SALAKON

244

● Készül a Népstadion esti megvilágításának terve ●

Forrás: *M. Kemmel*

1958.7.27.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Személy

Helyszám

"1958"

Legnagyobb befogadóképességű sportlétesítményünk, a 100 ezres nézőterű Népstadion újabb hasznosításának terve merült fel nemrég. Ha a játékteret, az atlétikai pályát megfelelően megvilágítanánk, akkor esti és éjszakai sportmérkőzések, előadások, hangversenyek lebonyolítására is alkalmassá tennék. Sport, kulturális, gazdasági szempontok teszik szükségessé és sürgőssé a feladat megoldását.

A Népstadion világításának ügye különleges munka. A tervezéshez nagy körültekintés szükséges, össze kell egyeztetni a különböző érdekeket, műszaki és egyéb szempontokat.

A műszaki terv

Az ÉVITERV-nél — ÉM. Szerelőipari Tervező Vállalatnál — Bánóczy György mérnök, tervvezető és Gergely Pál szakosztályvezető mérnök irányításával nyolc tagú csoport végzi a tervezői munkát. Sok huzavona előzte meg a megbízást és csak júliusban kezdhettek a tervfeladat elkészítéséhez. A mérnökök összesen négy terv-változatot készítenek és szakértőkből álló bizottság elé terjesztik vitára, elfogadásra. A bizottságnak világítás-technikai mérnökök, építészek — közöttük Dávid Károly Kosuth-díjas, a Népstadion tervezője —, sportszakemberek lesznek a tagjai. Szakmai, esz-

tétikai és más szempontokból vizsgálják, tanulmányozzák és vitatják meg a tervet, kiválasztják a minden szempontból legkedvezőbb megoldásokat és ennek alapján készül el augusztustól decemberig a műszaki tervdokumentáció. A kivitelezéshez a jövő évben fognak és előreláthatólag még 1959-ben befejezik.

Nézők és műszaki szempontok

A beruházás hat-nyolcmillió forintot tesz ki. A tervezőmérnököknek több nehézséggel kell megbirkóznuk. A fő nehézség, hogy a lámpatartó oszlopokat beépítik, tehát a nappali mérkőzések idejére nem lehet majd eltávolítani. Olyan megoldást kell találni az oszlopok és lámpatestek kiképzésére, elhelyezésére, hogy jelenlétük a nézőket minél kisebb mértékben zavarja. Az esti és éjszakai kivilágításra a tervezés és építés idején nem gondoltak és most az utólagos megoldáshoz kell folyamodni.

Fontos, hogy a világítás a leggazdaságosabb és műszakilag is jó legyen. A nézők számára a legkedvezőbb látási viszony kialakítása és a műszaki szempont egymással ellentétben áll. Minél közelebb viszik a világítást a játéktérhez és az atlétikai pályához, annál jobb lesz a világításhatás. A sok oszlop, lámpatest viszont ellen-

tetben áll a nézők érdekeivel, hiszen a nagy takarás zavarja a látást. Arra is tekintettel kell lenni, hogy a játéktér és a felső sorok között a távolság 100 méter. A két érdek között a közeputat kell megtalálni.

„Világító levegő”

A Népstadion kivilágítását zavarja a Keleti Fűtőház füstje, szennyezett levegője és a nézők cigarettafüstje. A futball-pályára zúduló erős fény és az elsötétített nézőtér között, a nézők feje felett, a pályaudvar felől odaömlő kormos, füstös levegő és a cigarettafüst szinte »világít« és zavarja a látást. Ezt a problémát jól ismerik a Margitszigeti Szabadtéri Színpad látogatói: a dohányfüst a nézőtér felett fénynyalabnak tűnik a levegőben.

Hármas világítás

— Szeretnénk valamit hallani a világításról.
— Hármas megvilágítási rendszert tervezünk. A játéktér — ez alatt a futball-pályát értjük —, az atlétikai pálya és a nézőtér világítását kell közmegelegedésre megoldanunk.
— Milyen problémák merülnek fel?
— Például meg kell oldanunk, hogy az atléta-pályán a futókat ne zavarja az erős fény, ne szembe kapják, de ugyanakkor a saját árnyékuk ne

rossz szögben haladjon előttük. A »szaladgáló árnyék« zavarja a sportolót és a nézőt egyaránt. Az eddigi tervek szerint a futball-pályát és az atlétikai pályát együtt világítják meg. A nézőteret a mérkőzés előtt, a szünetben és a mérkőzés végén kellő mennyiségű fénnel kell majd megvilágítani, hogy a közlekedés zavartalan legyen.

Mennyi fény kell a televíziónak ?

— Vannak-e külföldi tapasztalataink a világításról?
— Vannak, de sajnos, nem személyes ismeretek, hanem sajkönyvekből beszerzett adatok. Eddig nem nyílt alkalom, hogy külföldre utazhassunk. A szakirodalomból 60 stadion adatait, valamint 40 fényképet szereztünk be és tanulmányoztuk a külföldi példákat.
Külföldön általában 200 luxban állapították meg azt a fényerősséget, amely a futball-pálya igényeit kielégíti. Megkérdeztük a televízió szakembereit: milyen fényerősségre tartanak igényt, hogy az esti és éjszakai közvetítés zavartalan legyen. 300—400 luxot kértek. Úgy véljük, hogy 250—300 lux közötti fényerősség elegendő lesz a Népstadion megvilágításához. Ha ezt a számot elfogadják, akkor gazdaságosan lehet majd megoldani a feladatot. Ha nagyobb feszültséget

adunk a 200 lux erősségre méretezett izzólámpáknak, akkor elérjük a 250 luxot, igaz, hogy a lámpák élettartama ezzel csökken, de még így is gazdaságosabb ez a módszer.

Befejezésül elmondották a mérnökök, hogy a Népstadion esti és éjszakai kivilágítását úgy tervezik, hogy a főrendezői szobából egy vezérlő pultnál egy ember végzi majd a ki- és bekapcsolást.

— Bár már itt tartnánk — mondja valószínűleg a cikk olvasásakor Németh Imre olimpiai bajnok, a Népstadion népszerű igazgatója, aki többet fárad ebben az ügyben, mint annak idején, amikor az olimpiára készült, hogy a kalapácsvetésben az aranyérmét megszerezze...

Vig István